

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R (Církev), k. 452. Originál, rukopis.

- 1 – Dnes Budikovany.
- 2 – Papča, dnes miestní část obce Driečany, okr. Rimavská Sobota.
- 3 – Dnes Vyšná Pokoradz, místní část Rimavské Soboty.
- 4 – Dnes místní část obce Hrnčiarová Ves, okr. Poltár.
- 5 – Dnes Nižný Skálnik, okr. Rimavská Sobota.
- 6 – Dnes Vyšný Skálnik, okr. Rimavská Sobota.
- 7 – Dnes Malé Teriakovce, součást obce Velké Teriakovce, okr. Rimavská Sobota.
- 8 – Dnes Velké Teriakovce, okr. Rimavská Sobota.
- 9 – Dnes místní část obce Gemerské Teplice, okr. Revúca.
- 10 – Dnes součást obce Gemerský Sad, okr. Revúca.
- 11 – Dnes Babinec.
- 12 – Slovenské evanjelické gymnázium v Revúci existovalo v letech 1862–1874.

A. Hlinka T. G. Masarykovi
Ružomberok, 26. srpna 1923 ◀

/111

Pane Prezidente!

Ružomerská rímskokatolícka školská stolica a na ľudovom zhromaždení zídenných 10000 voličov sa najrozhodnejšie ohradzuje proti brutálnemu šliapaniu občianskej slobody, ktorého sa dopustil minister Malypeter a odopretím cestovného pasu najd[ôstojnejšiemu] Jánovi Vojtaššákovi, spišskému biskupovi.¹

Rozhodne protestuje proti zavádzaniu laickej morálky do katol[ických] ľudových škôl. Žiada vydanie a vrátenie katolíkom odobraté ich stredných škôl. Protestuje proti macošskému zachádzaniu s katolíckym a konfesijným učiteľstvom.

Keď tieto rezolúcie vášmu Blahorodiu uctivo udelujem, značím sa

V Ružomberku dňa 26. aug[usta] 1923

s dokonalou úctou
Andrej Hlinka
predseda
školskej stolice a
ľudového zhromaždenia

DOPIS

AKPR, f. KPR, inv. č. 515/B, č. j. D 5046/23, k. 38. Originál, rukopis.⁴

- a – Na dokumentu kancelárska poznámka: „Hlášeno, má se vyříditi jako obdobná podání, informovat vládu. Topolč[ianky] 3. IX. '23. Dr. Kuč[era].“
- 1 – Jan Malypetr (1873–1947), český agrární politik, v letech 1922–1925 ministr vnitra. V roce 1923 na jeho příkaz nebyl vydán spíšskému biskupovi Jánovi Vojtaššákovi cestovní pas k cestě do USA, kam byl pozván americkými Slovákmi na přednáškové turné. Odmítnutí vydání pasu bylo motivováno Vojtaššákovým radikálním autonomismem.

Najslávnejší Pane Prezident!

Kňazstvo Slovenska pod práporom Kresťanskej Sociálnej Strany^a združené, naša vláda od roku 1921 stíha protizákonne tým, že jednoducho zastavila mu – počtom asi 250 duchovným – pôžitky, ktoré titulom doplnkovej kongruy^b a iných zákonitých výpomocí mu prináležia.

Márne sme sa uchádzali mnohokrát v Bratislave, márne v Prahe u pána ministra školstva; márný bol sľub pána ministra pred rokom nám daný; márnym ostal výrok najvyššieho administratívneho súdu v prípade – so všetkými stejnóm – dr. Augustína Petrášeka. Dľa toho výroku: protizákonne bola odopretá nám štátna podpora.

Keď až vláde Vám podriadenej nezáleží na tom, aby nespravodlivosť na nás páchaná sa napravila:

v poslednej inštancii obraciame sa ešte na Vás, Najslávnejší Pane Prezident!, prosiac naposledy: dajte rozkaz patričnému ministerstvu, aby bezodkladne, behom jedného mesiaca, od roku 1920 zastavené nám pôžitky – čo zo štátnej podpory nám prináležia – vyplatené boli.

Podlého zachádzania s nami sme si nezaslúžili. My proti štátu sa neprehrešujeme. My pre jednoduché predsudky a podozrievania nesmieme byť stíhaní. – Oproti nám nikto zákonitou cestou ani zakročiť sa neopovážil doteraz.¹

A preto, tu pred vysokováženou Vašou Hodnosťou slávnostne sa osvedčujeme, že pred verejnosť zahraničia pôjdeme s našou krivdou a na nás opovážlivo páchanou nespravodlivosťou, až sa nám nedá výnahrada za újmy nám učené v najkratšom čase.

My chceme byť vernými občanmi nášieho štátu; my musíme všetky tarchy na nás uvalené znášať a plniť všetky občanské povinnosti, jako i povinnosti nášieho povolania. Chceme ich plniť vďačne i v budúcnosti, avšak musíme mať i Republiku za našu matku, a nie za Katanku.

Duchovným iných vierovyznaní pri stejných okolnostiach nedejú sa podobné krivdy: prečo sme týraní len my, katolícki kňazi?!